

IRÁNYTŰ

a befektetések védelméhez

1.	Mire figyeljen, amikor befekteti a pénzét?	4
1.1.	A befektető felelőssége	4
1.2.	A hozam és a kockázat	5
1.3.	A megfelelő befektetési forma kiválasztásának szempontjai	6
1.4.	A megfelelő befektetési szolgáltató kiválasztásának szempontjai	7
1.5.	Hogyan tájékozódhatok a befektetésem védelméről?	8
1.6.	MNB ügyfélszámla-egyenleg: ellenőrzési lehetőség az Ön kezében	8
2.	Mi a befektetővédelem és miért fontos ez az Ön számára?	9
2.1.	Hogyan működik a hazai befektetővédelem?	9
	A befektető-védelmi rendszer szereplői	11
	Ki viseli a befektetővédelem költségeit?	10
	Mi a különbség a betétvédelem és a befektetővédelem között?	10
2.2.	Mire vonatkozik a BEVA kártalanítás?	12
	Kiket véd a BEVA kártalanítás?	12
	Mi alapján fizet a BEVA kártalanítást?	13
	Milyen összegű a BEVA által nyújtott kártalanítás?	13
	A BEVA kártalanítás menete röviden	14
	A BEVA kártalanítás menete	16
	Vonatkozik-e a kártalanítás a TBSZ-re és a NYESZ-re?	17
	Védettek-e az örökölt befektetések?	17
	Mi a helyzet a külföldi befektetési szolgáltatókkal és a külföldi kereskedelmi platformokkal?	17
3.	Hogyan juthat hozzá a kártalanításhoz?	18
3.1.	Hogyan nyújtsa be kártalanítási kérelmét?	18
3.2.	Mi a kifizetés határideje?	18
3.3.	Mi a teendő, ha követelését a nyilvántartás nem tartalmazza?	18
4.	Tájékoztatás	19

Tisztelt Olvasó!

Emlékszik még, mennyi időt töltött azzal, hogy kiválassza az autóját, televízióját vagy akár az ízlésének leginkább megfelelő kanapét? Vélhetően alaposan megfontolta választását, és igyekezett a legtöbb információt összegyűjteni az elérhető kínálatból, a legtöbb helyről tájékozódva a döntés előtt.

Befektetéseink kiválasztásakor is legalább ennyire megfontoltnak kell lennünk, hiszen egy-egy kedvezőnek tűnő részinformáció (pl. kiemelkedő hozamígéret) önmagában nem elegendő a megalapozott döntéshez. Befektetői döntéseink alkalmával általában nagyobb pénzüsszegekről döntünk, nem ritkán hosszú évek vagy akár egy egész élet munkája során felhalmozott megtakarítás sorsa a tét.

Kiadványunk célja, hogy felhívja a figyelmét a befektetéseivel kapcsolatos döntések jelentőségére, valamint tájékoztassa a hazai befektetővédelemmel kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. A kiadványban felvázoljuk, hol húzódnak a befektető, a befektetési szolgáltató, a felügyelő hatóság és a befektetővédelem felelőségének határai egy olyan összetett területen, mint a sokszereplős pénzügyi befektetések világa.

Őszintén reméljük, hogy ez az Iránytű segíti Önt a befektetéseivel kapcsolatos körülmények közötti döntésekben, pénzének biztonságos elhelyezésében, hosszú távon pedig a lehető legjobb hozamok elérésében.

Sok sikeres befektetést kíván Önnek a

Befektető-védelmi Alap
(BEVA)

1. MIRE FIGYELJEN, AMIKOR BEFEKTETI A PÉNZÉT?

1.1 A befektető felelőssége

A sikeres pénzforgatás alapos és naprakész piaci ismereteket igényel. Azért fordulunk bankokhoz, befektetési szolgáltatókhoz, hogy azok a megfelelő szakismeretek birtokában segítségünkre legyenek befektetéseink gyarapításában. A befektetési szolgáltatók képzett szakemberei gondosan kezelik a befektetők pénzeszközeit és értékpapírjait, ugyanakkor a megfelelő befektetési szolgáltató kiválasztásában, a befektetési döntés meghozatalában Önnek, mint befektetőnek alapvető felelőssége van.

Ha felelősen szeretne dönteni befektetéseiről, akkor egyéni céljainak, kockázatvállalási hajlandóságának megfelelően, körültekintően kell befektetési szolgáltatót választania, és a befektetéssel elérhető hozamot a lehetséges kockázatokkal együtt mérlegelnie. A befektetési döntése előtt – minden egyes esetben elvégzett – alapos tájékozódás (lásd 1.5. fejezet) segít felkészülni a nem várt események kezelésére. Bármilyen szigorú szabályok szerint működik ugyanis a tőkepiac, az élet más területeihez hasonlóan magában rejt bizonyos előre nem látható eseményeket. Szerencsére az európai uniós és a magyar jogalkotók gondoskodtak a befektetők intézményesített védelméről. Létrehozták a törvényes garanciákat nyújtó befektető-védelmi rendszert, melyet Magyarországon a Befektető-védelmi Alap (BEVA) működtet.

A következő oldalakon részletesen is olvashat arról, hogy a befektetővédelem által nyújtott biztosítás nem terjed ki a befektetés esetleges értékvesztésére. A BEVA tehát olyan károk után, mint például a részvények árfolyamvesztése, kötvénykibocsátók csődje, nem fizet kártalanítást. Ezért is fontos tudnia, hogy a pénzelhelyezésből eredő kockázat a bankbetétet elhelyező betétessel szemben alapvetően a befektetőt terheli (lásd bővebben: 2.1. pont).

1.2 A hozam és a kockázat

A hétköznapi helyzetekben is gyakran tapasztaljuk, hogy bizonyos előnyökért sokszor nagyobb kockázatot kell vállalnunk. Mindannyiunkat csábítottak már el olyan ételek, amelyek finomak ugyan (előny), de egészségtelenek (kockázat), vagy vezetünk gyorsabban, ezért veszélyesebben (kockázat) a megengedettnél, hogy időben elérjük a célunkat (előny). Ilyen esetekben az elérhető előnyök felülírják a lehetséges kockázatoktól való félelmünket, de tudnunk kell, hogy az ilyen hozzáállásból előbb vagy utóbb valamilyen kárunk keletkezhet.

Nincs ez másképp a befektetéseink esetében sem. A legkülönbözőbb pénzügyi vagy befektetési termékek közös tulajdonsága ugyanis, hogy az általuk elérhető előny (hozam), és a hozzájuk kapcsolódó kockázat kéz a kézben járnak: együtt növekednek vagy csökkennek, bármi történjék is.

Minél magasabb hozamot ígér tehát egy befektetés, annál valószínűbb, hogy kockázatosabb, így az ígért hozamot kisebb eséllyel tudja biztosítani, de még az is előfordulhat, hogy a befizetett összeget (tőkét) sem kapjuk vissza. Ez nem azt jelenti, hogy egyik vagy másik befektetés rossz, egyszerűen csak arról van szó, hogy az éremnek két oldala van, és amikor Ön a megtakarított pénzének elhelyezéséről dönt, akkor a lehető legtöbb elérhető információ birtokában, felelősen kell mérlegelnie a lehetőségeket.

Mivel választási helyzetben hajlamosak vagyunk inkább az elérhető hozamra koncentrálni, és annak alapján meghozni akár hosszú távra a befektetési döntést, különösen fontos, hogy az elérhető hozam mellett a lehetséges kockázatokat is mérlegelje, hiszen csak ezek ismeretében tud felelős döntést hozni a befektetéseiről.

Tipp:

Befektetési döntés előtt minden esetben tájékozódjon a hozamokkal szoros összefüggésben lévő befektetési kockázatokról!

1.3. A megfelelő befektetési forma kiválasztásának szempontjai

Annak érdekében, hogy Ön megfelelően mérlegelhesse a lehetséges kockázatokat és az elérhető hozamot, tisztában kell lennie a befektetéshez kapcsolódó céljaival, és tájékozódnia kell a választott szolgáltatóról, valamint annak termékéről is.

Amikor a befektetéseinek elhelyezéséről dönt, sokféle egyéni szempont vezetheti, például:

- Teljes vagyona mekkora részéről dönt?
- Milyen időtávra kíván befektetni és milyen célból?
- Mi a személyes kockázatvállalási hajlandósága?

Miközben az egyéni szempontok befektetőnként különböznek, érdemes tisztában lenni néhány alapvető összefüggéssel, például:

- Befektetéseit érdemes diverzifikáltan, azaz több pénzügyi termékben (akár több szolgáltatónál) elhelyezni, így tovább tudja csökkenteni a kockázatot.
- A kockázatosabb termékeket általában hosszabb távra ajánlják, hiszen a nagyobb időtáv alatt kiegyenlíthetnek az ingadozások (pl. részvények esetén).

Pénzének elhelyezésekor mindenképpen kérjen tanácsot szakembertől, valamint tájékozódjon minél több forrásból a befektetések alapvető törvényszerűségeivel kapcsolatban.

1.4. A megfelelő befektetési szolgáltató kiválasztásának szempontjai

A személyes tényezők mellett a megfelelő befektetési termék és szolgáltató kiválasztásának vannak más szempontjai is, amelyekre külön felhívjuk a figyelmét.

Amikor befektetési szolgáltatót választ, mindenképpen győződjön meg az alábbiakról:

- A befektetési szolgáltatási tevékenységet végző társaság az adott tevékenység végzésére rendelkezik-e érvényes és hatályos felügyeleti engedéllyel, valamint tevékenységét korlátozza-e valamilyen felügyeleti intézkedés.
- A szolgáltató a BEVA tagja-e (a BEVA tagjainak listája elérhető az alábbi címen: <http://www.bva.hu/tagintezetek>).
- A szolgáltató írásba foglalja a szerződést, biztosítja az üzletszabályzat és egyéb tájékoztatók megismerhetőségét, valamint ezek alapján rendelkezésre bocsátja az értékpapírszámla, illetve ügyfélszámla aktuális kivonatát.

A szolgáltatóval és üzletszabályzatával kapcsolatos adatok nyilvánosak, a befektetési szolgáltató köteles tájékoztatást adni róluk, de bizonytalanság esetén a BEVA-hoz és a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bankhoz (MNB) is fordulhat.

Az MNB online elérhető nyilvántartása tartalmazza mindazon pénzügyi szolgáltatók adatait, melyeket a törvény az MNB felügyelete alá rendel, illetve amelyek közzétételét jogszabály előírja, vagy az MNB elengedhetetlennek tartja publikálásukat a befektetők védelmében. Az adatbázis elérhetősége:

http://alk.mnb.hu/bal_menu/piaci_szereplok/kereso/kereses

A fentiek mellett fontos, hogy tanulmányozza a szolgáltató üzletszabályzatát is, amelyben szerepelnie kell a társaság által alkalmazható szerződésmintáknak is. Ezt érdemes összevetnie az Ön számára felkínált szerződéssel, eltérés esetén pedig kikérnie az MNB véleményét. A befektetési szolgáltató a szerződést az üzletszabályzata által előírt módon írásban vagy írásbeli keretszerződés alapján elektronikus úton köteles rögzíteni. Megbízást kizárólag az üzletszabályzatában rögzített módon vehet fel, a befektetővel kötött szerződéseiről, azok teljesítéséről számítógépes nyilvántartást köteles vezetni.

1.5. Hogyan tájékozódhat a befektetése védelméről?

A tájékozódás módjai:

1. Ellenőrizheti, hogy az Ön által választott befektetési szolgáltató tagja-e a BEVA-nak. Keresse fel a <http://www.bva.hu/tagintezetek> címet).
2. Kérhet információt a befektetési szolgáltatótól, amelynek kötelessége tájékoztatni Önt arról, hogy befektetése a BEVA kártalanítása alá tartozik-e.
3. Tájékozódhat az MNB elérhetőségein (telefonos ügyfélszolgálat: **06-80-203-776**), valamint az MNB honlapján, amelyen kereshető adatbázist is talál a pénzügyi szolgáltatókról: http://alk.mnb.hu/bal_menu/piaci_szereplok/kereso/kereses

1.6. MNB ügyfélszámla-egyenleg: ellenőrzési lehetőség az Ön kezében

2016. februárjától lehetősége nyílik arra, hogy a befektetési szolgáltatója által nyilvántartott értékpapírokat és összegeket az MNB nyilvántartásából is lekérje. Ez azért fontos, mert a befektetési szolgáltató Ön számára megküldött vagy online felületen elérhető nyilvántartásában és az MNB-nél nyilvántartott – személyes adatokat nem tartalmazó – ügyfélszámla-egyenlegében szereplő összegeknek és értékpapírkészleteknek meg kell egyezniük.

Keresse fel a www.mnb.hu oldalt és ellen őrizze egyenlegét!

2. MI A BEFEKTETŐVÉDELEM, ÉS MIÉRT FONTOS AZ ÖN SZÁMÁRA?

Bármennyire körültekintően jár is el befektetéseinek elhelyezése során, a legnagyobb elővigyázatosság ellenére is történhet nem várt esemény. Ilyen esetekben lesz – bizonyos feltételek mellett – segítségére a BEVA, amely 2016. január 1-től 100.000 eurónak megfelelő forint összegig kártalanítja azokat, akik a befektetői kockázaton kívül eső ok miatt nem juthatnak hozzá biztosított befektetéseikhez (lásd bővebben a 2.1. pontot).

Fontos kiemelni, hogy Ön csak akkor számíthat BEVA kártalanításra, ha BEVA-tag befektetési szolgáltatót választott. Emellett a biztosítás nem vonatkozik az Ön teljes befektetésére, hanem meghatározott értékhatárig terjed, amely önrészt is tartalmaz. A következőkben a hazai befektető-védelemmel és a BEVA kártalanításával ismerkedhet meg.

2.1. Hogyan működik a hazai befektetővédelem?

A befektető-védelmi rendszer szereplői

Befektető-védelmi Alap

A BEVA azért jött létre 1997. április 14-én, hogy a befektetők részére korlátozott vagyoni védelmet nyújtson olyan károk ellen, amelyek nem szükségszerű velejárói a befektetési kockázatnak. A BEVA jogi személyiséggel rendelkező független, önálló szervezet.

A BEVA tagjai az MNB engedélyével rendelkező befektetési szolgáltatók (hitelintézetek és befektetési vállalkozások), valamint egyedi portfólió-kezelést, illetve letétkezelést végző befektetési alapkezelők. A BEVA tagjai lehetnek továbbá ügyfélszámla-vezetést végző áru-tőzsdei szolgáltatók is, de a BEVA-hoz való csatlakozás számukra nem kötelező.

A BEVA vagyona főként a tagjai által teljesített befizetésekből (csatlakozási díj, éves díj, rendkívüli befizetés) képződik. Amennyiben a rendelkezésre álló vagyon nem elegendő a kártalanítási kötelezettség teljesítéséhez, a BEVA állami készfizető kezesség vállalása mellett hitelfelvétel vagy kötvénykibocsátás útján biztosíthatja a szükséges fedezetet. A BEVA kártalanítási kötelezettségét a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény szabályozza.

Felügyelet - Magyar Nemzeti Bank (MNB)

Az MNB a jegybanktörvény felhatalmazása alapján, felügyeleti és fogyasztóvédelmi stratégiája célkitűzéseit megvalósítva folyamatos felügyeletet gyakorol a pénzügyi ágazati törvények hatálya alá tartozó szervezetek és személyek felett. Az MNB felügyeleti tevékenységével kapcsolatban további információkat a www.mnb.hu/felugyelet internetes oldalon találhat.

Felszámoló - Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Kft.

A PSFN kizárólagos jogkörrel végzi a pénzügyi szervezetek felszámolását, végelszámolását, valamint a felfüggesztett tevékenységi engedélyű pénzügyi szervezetek esetében a felügyeleti biztosi feladatok ellátását. A PSFN az MNB 100%-os tulajdonában van. Felszámolás és végelszámolás alatti társaságokkal kapcsolatos információkat a www.psfn.hu oldalon találhat.

Ki viseli a befektető-védelem költségeit?

A befektető-védelem az Ön számára ingyenes. A BEVA működését és a kártalanításra szolgáló vagyont a BEVA-tagok befizetései, és az azok befektetéseiből származó hozam fedezi. A befektetőknek törvény szerint járó pénz kifizetésének nem lehet pénzügyi akadálya: a BEVA hitelfelvétele, kötvénykibocsátása mögött ott áll a magyar állam pénzügyi garanciája.

Mi a különbség a betétbiztosítás és a befektető-védelem között?

A betétesek és a befektetők hazai pénzügyi intézményekbe vetett bizalmához jelentősen hozzájárul, hogy a betétbiztosítás és a befektetővédelem intézményei, az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA), valamint a BEVA biztosítják befektetéseiket. Látszólag hasonló tevékenységekről van szó, azonban a biztosított termékek típusa és azok komplexitása is eltér, ezért jelentős különbségek vannak a két szervezet kártalanítási eljárásában is. Az alábbiakban csak a legfontosabb különbségeket ismertetjük, miután röviden bemutatjuk az OBA feladatait.

A betétbiztosítás a hitelintézetek (bankok, takarékszövetkezetek, lakás-takarékpénztárak és hitelszövetkezetek) fizetésképtelensége esetén fizet kártalanítást az ügyfelek részére. A hazai betétvédelem önálló intézménye az OBA. Az OBA-védettség (a törvényben felsorolt kivételekkel) mindenkire vonatkozik, aki Magyarországon hitelintézetben névre szólóan betétet helyez el.

A törvény a kifizetés értékhatárát 100 ezer euróban határozza meg, az OBA a hitelintézet fizetéseképtelensége esetén 20 munkanapon belül fizet kártalanítást az azonosítható károsultak betétei és folyószámlái után. Az OBA tevékenységével kapcsolatban kérjük, tájékozódjon a www.oba.hu oldalon.

A két biztosítás közötti egyik legfontosabb különbség, hogy amíg a betétbiztosítás a hitelintézetnél elhelyezett összeget védi, addig a befektetővédelem nem a befektetett pénzre vonatkozik (hiszen az például a befektetési kockázat miatt is csökkenhet). A BEVA a szolgáltató jogellenes eljárása ellen nyújt védelmet a letétben lévő vagyon (értékpapír, pénz) biztosításán keresztül.

A befektetővédelem esetén is 100 ezer euró a kártalanítás értékhatára, azonban a BEVA kártalanítás önrészt is tartalmaz (1 millió forintig 100 százalékos, a fölött pedig 90 százalékos a kifizetés). Emellett a BEVA – ha rendelkezésre áll a BEVA-tag által vezetett nyilvántartás – a kártalanítási kérelem benyújtásától számított kilencven napon belül köteles elbírálni azt, és az elbírálástól számított kilencven napon belül fizeti ki a kártalanítási összeget.

A BEVA és az OBA által nyújtott kártalanítás összehasonlítása:

	OBA	BEVA
A kártalanítás értékhatára	100.000 eurónak megfelelő forintösszeg	100.000 eurónak megfelelő forintösszeg
Milyen esemény után jár a kártalanítás?	Ha a hitelintézet (pl. bank, takarékszövetkezet) fizetéseképtelenné válik (csődbe megy).	Ha a befektetési szolgáltató az Ön nevében nyilvántartott vagyont nem tudja kiadni (pl. bűncselekmény miatt).
Mire vonatkozik?	A névre szóló banki betétekre és folyószámlákra.	A BEVA kártalanítása nem a befektetett pénzre vonatkozik, hanem a letétben lévő vagyonra.
Önrész	Nincs.	10 százalékos önrész 1 millió forint feletti kártalanítási összeg esetén.
A kifizetés határideje	A hitelintézet fizetéseképtelensége esetén 20 munkanapon belül.	A BEVA a kártalanítási kérelem benyújtástól számított 90 napon belül köteles elbírálni azt (ha rendelkezésre áll a BEVA-tag által vezetett nyilvántartás) és az elbírálástól számított újabb 90 napon belül fizeti ki a kártalanítási összeget.

2.2. Mire vonatkozik a BEVA kártalanítása?

Kiket véd a BEVA kártalanítása?

A BEVA kártalanítása azokat a befektetőket védi, akik a BEVA-tagok valamelyikénél helyezték el befektetésüket, azonban a **szolgáltató a nyilvántartott vagyont nem tudja kiadni** számukra. Kérjük, vegye figyelembe, hogy Ön akkor számíthat BEVA kártalanításra, ha az alábbi **feltételek** teljesülnek:

- Befektetését egy BEVA-tag szolgáltatójánál helyezte el, és arról Ön érvényes szerződéssel rendelkezik.
- A befektetési szolgáltató az Ön nevében nyilvántartott (vagy az Ön által követelt, pl. örökölt) vagyont (értékpapír, pénz) nem tudja kiadni.
- Az érintett befektetési szolgáltató ellen megindult a felszámolási eljárás.
- Ön nem tartozik a jogszabályban a kártalanításból kizárt magánszemélyek (ilyenek az érintett befektetési szolgáltató vezetői, tulajdonosai, valamint ezek közeli hozzátartozói), illetve jogi személyek körébe (pl. intézményi befektetők, helyi önkormányzatok, tartósan száz százalékban állami tulajdonban lévő gazdasági társaságok).

A kártalanítás körébe tartozik minden olyan – a jogszabály szerint nem kizárt – befektető (jogi személy, jogi személyiség nélküli társaság és magánszemély), aki/amely a követeléséhez nem jut hozzá.

A BEVA nem fizet kártalanítást, ha:

- a befektetővel szerződő befektetési szolgáltató a szerződés megkötésekor nem volt tagja a BEVA-nak;
- a követelés bankbetéten alapul;
- a követelés alapja a befektetés értékvesztése;
- a befektető a 2001. évi CXX. törvény szerint kizárt a kártalanításból;
- a befektető nem rendelkezik biztosított szerződéssel, illetve követelése nem a BEVA tagjának birtokába került pénz vagy értékpapír kiadására vonatkozik;
- a befektető követelése a BEVA-tag nyilvántartásában nem szerepel, és követelését jogerős bírósági határozattal sem tudja alátámasztani.

Mi alapján fizet a BEVA kártalanítást?

A BEVA a felszámolás alá került tagja által nyilvántartott, de ténylegesen hiányzó befektetések értéke alapján fizet kártalanítást. Ez a befektetés tipikusan lehet:

- valamilyen belföldi vagy külföldi értékpapír (részvény, befektetési jegy, kincstárjegy, államkötvény, stb.);
- a befektetésekkel kapcsolatosan a befektető ügyfélszámláján kezelt pénz (befektetés céljából odautalt pénz, eladott befektetés ellenértékéként ott levő pénz, a befektetések hozama, stb.).

Milyen összegű a BEVA által nyújtott kártalanítás?

A 2016. január 1. után indult felszámolási eljárások esetén a BEVA a kártalanításra jogosult befektető részére a hiányzó értékpapírok és pénzösszeg után, legfeljebb 100 ezer eurónak megfelelő forintösszegig fizet 1 millió forintig 100 százalékos, az 1 millió forintot meghaladó rész után pedig 90 százalékos kártalanítást (számítási példát lásd később).

- A kártalanítási összeget a BEVA a felszámolás alatt lévő tag nyilvántartásának adatai, illetve a befektető szerződéssel alátámasztott követelése alapján állapítja meg. A BEVA tagjánál fennálló, befektetési szolgáltatási tevékenységből származó valamennyi követelést össze kell adni.
- A BEVA a kártalanítást forintban nyújtja.
  - Ha a kártalanítás hiányzó értékpapír után jár, összegének kiszámítása a felszámolás kezdő időpontját megelőző 180 nap átlagárfolyama alapján történik.
  - Devizában fennálló követelés esetén a BEVA a kártalanítás forint összegét az érintett tag felszámolásának kezdő napján érvényes MNB devizaárfolyam alapján számolja ki.
  - A 100 ezer euró összeghatár meghatározása szintén a felszámolás kezdő napján érvényes MNB devizaárfolyam alapján történik.

Nézzünk egy példát!

Tegyük fel, hogy a csődbe ment BEVA-tag felszámolásának kezdő napján érvényes euró árfolyam 302 forint/euró. Ebben az esetben a kártalanítás felső határa forintban: $100.000 \text{ euró} \times 302 \text{ Ft/euró} = 30.200.000 \text{ forint}$.

- Hasonlóan például egy autós casco biztosításhoz, a befektetési biztosításhoz is kapcsolódik önrész. A kártalanítás összege az önrész figyelembevételével kerül kiszámításra: a hiányzó befektetés első egymillió forintja után 100 százalékos, azaz egymillió forint összegű kártalanítás jár, azonban az egymilliót meghaladó rész után csak 90 százalékos kártalanítás állapítható meg.

A BEVA kártalanítás menete röviden

A BEVA abban az esetben fizet kártalanítást a befektető részére, ha a befektetési szolgáltató ellen a bíróság felszámolást rendel el és az érintett szolgáltatónál elhelyezett ügyfélvagyon hiányzik.

1. Felfüggesztik a szolgáltató tevékenységét

Ha fennáll a veszélye annak, hogy egy befektetési szolgáltató nem tud eleget tenni a kötelezettségeinek, az MNB felfüggeszti az adott vállalat tevékenységét, felügyeleti biztost rendel ki, és korlátozza a számlák feletti rendelkezési jogot.

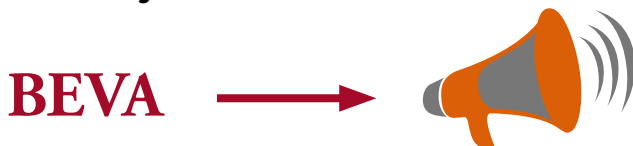
Ha a problémák nem orvosolhatók, az MNB visszavonja a tevékenységi engedélyt és felszámolási eljárást kezdeményez a befektetési szolgáltatóval szemben.

2. Felszámolás

A felszámoló kizárólag a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (PSFN) lehet.

3. Kártalanítási tájékoztatás

Ezt követően a BEVA haladéktalanul tájékoztatja a közvéleményt a kártalanítás részleteiről:

- 100 ezer eurónak megfelelő forintösszeg
- A kártalanítás módja (kifizető ügynökbankok megnevezése)
- Honlapján elérhetővé teszi a kártalanítási igény bejelentésére szolgáló dokumentumokat

A kártalanítás részleteiről természetesen a felszámolás alá került társaságnál, valamint a BEVA-nál is tájékozódhatnak az érintettek.

4. Kártalanítási adatfeldolgozás

Kérelem

A kártalanítási összeg megállapítása a befektető által benyújtott írásbeli kérelem alapján történik.

Adatok

A kártalanítás ügyfélre vonatkozó összegének meghatározásához tudni kell, hogy mennyi ügyfélvagyon hiányzik.

Mivel a BEVA a hiányzó ügyfélvagyon után fizet, a kártalanításnak két objektív feltétele van:

1. A kártalanításra vonatkozó ügyféligény benyújtása (ügyfél adja)
2. Az ügyfélre vonatkozó hiányzó vagyon ismerete (felszámoló adja)

5. Kártalanítási kifizetés

BEVA

A BEVA a kártalanítási igényeket a felszámolótól kapott adatok alapján 90 napon belül feldolgozza és elbírálja, és további 90 napon belül kifizeti a kártalanítást a befektetőnek.

6. Meglévő ügyfélvagyon kiadása

Felszámoló

A felszámolás alatt álló befektetési szolgáltatónál meglévő (tehát nem hiányzó) ügyfélvagyont (értékpapírok és pénz) a felszámoló adja ki az ügyfélnek, a felszámoló által meghatározott módon és időben.

A BEVA kártalanítás menete

1. Felfüggesztik a szolgáltató tevékenységét

Ha fennáll a veszélye annak, hogy egy befektetési szolgáltató nem tud eleget tenni a kötelezettségeinek, az MNB felfüggeszti az adott vállalat tevékenységét, felügyeleti biztost rendel ki, és korlátozza a számlák feletti rendelkezési jogot.

2. A felszámolás megindítása

Amennyiben a befektetési szolgáltató az esedékességtől számított 5 napon belül nem tudja kiadni az általa sem vitatott követelést, és megállapítható, hogy nincs meg a kellő fedezete valamennyi ismert befektető követelésének, az MNB visszavonja a tevékenységi engedélyét, és felszámolási eljárást kezdeményez a társasággal szemben.

A felszámolásról a bíróság 8 napon belül végzésében határoz, a felszámoló kizárólag a Pénzügyi Stabilitási és Felszámoló Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (PSFN) lehet (elérhetősége: www.pfsn.hu).

3. Kártalanítási tájékoztatás

Ezt követően a BEVA közleményben haladéktalanul tájékoztatja az érintett befektetőket, amelyet a saját honlapján és szükség esetén a sajtóban tesz közzé. A kártalanítás részleteiről természetesen a felszámolás alá került társaságnál, valamint a BEVA-nál is tájékozódhatnak az érintettek.

4. Kártalanítási adatfeldolgozás

Az egy befektetőre eső kártalanítási összeg meghatározásához két dolog szükséges. Egyrészt az ügyfél által beadott kérelem (más névven igénybejelentés, melyben az ügyfél arról tájékoztatja a BEVA-t, hogy milyen és mennyi befektetése volt a felszámolás alá rendelt szolgáltatónál), másrészt a felszámoló által a BEVA-nak átadott (vagyonleltár útján) megállapított hiányzó ügyfélvagyonra vonatkozó adat.

Tekintve, hogy a BEVA a hiányzó ügyfélvagyonra (tehát nem az eredetileg befektetett vagyona, valamint azok hozamaira) nyújt kártalanítást, e két objektív körülmény egyidejű fennállása szükséges a BEVA kártalanítási kifizetéséhez.

Ha a felszámolás alatt lévő befektetési szolgáltató adatbázisában található (pl. adatrögzítési hiányosságokból, vagy bűncselekményből fakadó) vitatható tételek (ilyen lehet az ügyfél személyéről, vagy vagyona mértékéről szóló adatok), ezeket a felszámoló visszatárhathatja és csak az adatok tisztázása után adja át a BEVA-nak. Ezért előfordulhat, hogy egy ügyfél adata még nem érkezik meg a BEVA-hoz, miközben mások kártalanítási kifizetése már zajlik!

5. Kártalanítási kifizetés

A BEVA a kártalanítási igények és a felszámolótól kapott adatok feldolgozását követően 90 napon belül fizet kártalanítást a befektetőnek. A törvény értelmében a BEVA a kártalanítási kifizetés során a befektetők között nem alkalmazhat időbeli megkülönböztetést.

6. Meglévő ügyfélvagyon kiadása

A felszámolás alatt álló befektetési szolgáltatónál talált meglévő (tehát nem hiányzó) ügyfélvagyont (értékpapírok és pénz) a felszámoló adja át az ügyfélnek, a felszámoló által meghatározott módon és időben.

Vonatkozik-e a kártalanítás a TBSZ-re és a NYESZ-re?

A Tartós Befektetési Számlán (TBSZ) és a Nyugdíj-előtakarékossági Számlán (NYESZ) elhelyezett letétekre szintén vonatkozik a BEVA kártalanítása.

Védettek-e az örökölt befektetések?

Az örökölt befektetésekre is vonatkozik a BEVA kártalanítása, amennyiben az öröklés tényét a kártalanítási igényt benyújtó hagyatékátadó végzéssel igazolja.

Mi a helyzet a külföldi befektetési szolgáltatókkal és a külföldi kereskedelmi platformokkal?

Fontos tudnia, hogy az Ön befektetését a BEVA kártalanítása akkor védi, ha számlavezetési szerződését BEVA-taggal kötötte: a BEVA biztosítás a tagjai által vezetett számlákon nyilvántartott ügyfélvagyonra vonatkozik.

Ha Ön külföldi befektetési szolgáltatóval szerződik vagy külföldi kereskedelmi platformot vesz igénybe, fontos, hogy minden esetben győződjön meg a cég működésének jogszerűségéről. Mindenképpen tájékozódjon, hogy van-e engedélye, melyik felügyelet alá tartozik, és melyik befektetővédelmi szervezet biztosítása vonatkozik rá.

Az Európai Unióban a 97/9/EK irányelv rendelkezik az egységes befektető-védelmi szabályokról. Ennek alapján bármely tagállamban székhellyel rendelkező befektetési szolgáltatónak tagsággal kell rendelkeznie egy befektető-védelmi szervezetben, amely befektetőnként legalább 20.000 euró, illetve annak megfelelő összegű biztosítást nyújt.

A külföldi befektetési szolgáltatók és fióktelepeik a székhely szerinti befektetővédelmi rendszerük alá tartoznak. A fióktelepnek csak abban az esetben kell csatlakoznia a BEVA-hoz, ha biztosítása nem felel meg a 97/9/EK irányelv követelményeinek. Emiatt is érdemes még a befektetés előtt tájékozódnia, hiszen a jelen tájékoztató kiadvány megjelenésekor az Európai Unió területén a befektetővédelem által garantált kártalanítási értékhatárok különbözőek lehetnek.

3. HOGYAN JUTHAT HOZZÁ A KÁRTALANÍTÁSHOZ?

3.1. Hogyan nyújtsa be kártalanítási kérelmét?

Hasznos tudnia, hogy a kártalanítást a befektetőnek kell igényelnie a BEVA-tól az erre szolgáló nyomtatványon. A kérelmet a BEVA által rendszeresített és a befektetők számára ingyenesen rendelkezésre bocsátott formanyomtatványon kell benyújtani, és ehhez mellékelni kell a követelés alapjául szolgáló szerződést. A nyomtatvány beszerzési helyéről minden kártalanítás során a BEVA által kibocsátott kártalanítási hirdetményből lehet tájékozódni. A kérelmet a befektető a BEVA közleményében meghatározott naptól számított egy éven belül terjesztheti elő.

Amennyiben ezt fel nem róható okból nem tudta megtenni (pl. hosszabb külföldi tartózkodás, gyógykezelés stb.), a kérelem az akadály elhárulását követő 30 napon belül terjeszthető elő a határidő elmulasztásának indoklásával együtt.

TIPP: Amennyiben az Ön befektetéseinek összértéke meghaladja a 100.000 eurót, érdemes azt több befektetési szolgáltató között szétosztania, hiszen így mindegyik szolgáltatónál 100.000 euró összegig védetté válik.

3.2. Mi a kifizetés határideje?

Ha a kártalanítási kérelmet benyújtja és a BEVA-taggal kötött szerződését mellékeli, valamint a BEVA rendelkezésére állnak az ügyfélvagyon-hiányra vonatkozó adatok, akkor a BEVA legkésőbb a kérelem benyújtásától számított kilencven napon belül köteles elbírálni a kártalanítási kérelmet, és ennek eredményéről értesíteni Önt.

Kártalanítás megállapítása esetén a BEVA köteles gondoskodni a jogosultnak járó összeg haladéktalan, de legfeljebb az elbírálástól számított kilencven napon belül történő kifizetéséről. A kifizetési határidő különösen indokolt esetben egy alkalommal és legfeljebb kilencven nappal meghosszabbítható.

3.3. Mi a teendő, ha követelését a nyilvántartás nem tartalmazza?

A BEVA akkor is fizet, ha az Ön követelése a BEVA-tag nyilvántartásában nem szerepel, azonban annak fennállását jogerős bírósági határozattal tudja igazolni. Ebben az esetben a határozat jogerőre emelkedését követő kilencven napon belül jelentheti be kártalanítási igényét, amelyhez mellékelnie kell a követelést megalapozó határozatot.

A kártalanítás során nem megtérülő követeléseket a volt BEVA-taggal szemben a felszámolási eljárásban lehet érvényesíteni (pl. a levont 10 százalékos önrészt), és a meglévő vagyonból az ügyfelek egyéb hitelezőket megelőzően részesednek.

4. TÁJÉKOZTATÁS

Ez a kiadvány a jelenlegi befektető-védelmi szabályok kivonatos ismertetése, így kizárólag tájékoztató jellegű. A benne foglaltak és a jogszabályok eltérő értelmezése esetén a hatályos jogszabályok rendelkezései az irányadóak. A BEVA kártalanítás részletes jogi szabályozása a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvényből ismerhető meg.

Befektető-védelmi Alap

Levélcím: 1476 Budapest, Pf.: 495. | Telefonszám: (+36-1) 216-7130, 216-7131

Fax: (+36-1) 216-7132 | E-mail cím: beva@bva.hu | Honlap: www.bva.hu

Befektető-védelmi Alap

www.bva.hu